Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: 2854430

Onderwerp

Jaarstukken 2021, 1e begrotingswijziging 2022 en conceptbegroting 2023 e.v. gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg

Voorstel / Beslispunten

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2021 van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg;
2. In te stemmen met de 1e begrotingswijziging 2022 van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg en hierop geen zienswijze in te dienen;
3. In te stemmen met de conceptbegroting 2023 e.v. van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg en hierop geen zienswijze in te dienen;
4. In te stemmen met de inbedding van de activiteiten gericht op verduurzaming van de schuldhulpverlening en deze te dekken binnen het budget voor armoedebestrijding en schuldhulpverlening.

Samenvatting / openbare besluitenlijst

Jaarlijks wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om zijn zienswijze te uiten over de begrotingswijziging van het lopende jaar en de conceptbegroting van gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg..
Zowel de 1e begrotingswijziging 2022 als de pro forma conceptbegroting 2023 e.v. zijn in een zeer dynamische context tot stand gekomen met veel voorbehouden en onzekerheden.
Vanwege een afnemende vraag naar schuldhulpverlening en de onzekerheid over de impact van o.a. de Covid-19 pandemie, prognosticeert GR KBL voor 2022 een verlies van € 612.000.

Om te voorkomen dat GR KBL meerjarig geconfronteerd wordt met tekorten, is de directie vastberaden om in 2022 te komen tot kostendekkende tarieven voor alle producten. Het algemeen bestuur heeft besluitvorming in 2022 hierover als voorwaarde gesteld, zodat er grip blijft op de bedrijfsvoering van GR KBL. Deze kostendekkende tarifering zorgt voor een herverdeling van de kosten o.b.v. daadwerkelijk gebruik per gemeente. Dit moet vanaf 2023 meerjarig zorgen voor een kostendekkende begroting, waarbij geen tekorten optreden. Vandaar dat de conceptbegroting 2023 e.v. pro forma wordt aangeboden.

De gemeenteraad heeft ingestemd met de 1e begrotingswijziging 2022 en de conceptbegroting 2023 e.v. van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg. Daarnaast heeft de gemeenteraad ingestemd met de inbedding van de activiteiten ter verduurzaming van de schuldhulpverlening en het hiermee gepaard gaande dekkingsvoorstel.

Burgemeester mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris J.A.M. Heesen

Toelichting voorstel

Inleiding
Bijgaand treft u ter kennisgeving de jaarstukken 2021 aan van gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg. De jaarrekening is in de vergadering van 30 maart 2022 door het algemeen bestuur Kredietbank Limburg goedgekeurd en vastgesteld.

Daarnaast treft u de 1e begrotingswijziging 2022 en de conceptbegroting 2023 e.v. aan.
De 1e begrotingswijziging 2022 en de conceptbegroting 2023 e.v. worden voorgelegd aan de raad, zodat deze in de gelegenheid wordt gesteld om zijn zienswijze te uiten. Definitieve vaststelling van beide documenten zal plaatsvinden in de vergadering van het algemeen bestuur van de KBL op 30 juni 2022.

Relevante eerdere besluitvorming en producties
- Raadsmemo voorjaarsrapportage 2021 Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg (13-07-2021);
- Raadsmemo najaarsrapportage 2021 Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg (14-12-2021);
- Beleidsplan armoede en schulden 2022-2026;
- Raadsmemo Eindevaluatie project verduurzaming schuldhulpverlening (18-01-2022).

Jaarrekening 2021
Exploitatieresultaat 2021
Als gevolg van de Covid-19 pandemie werd KBL al in 2020 geconfronteerd met een teruglopend aantal aanvragen voor schuldhulpverlening. Deze ontwikkeling zien we ook landelijk terug. Ook in 2021 zette de terugloop in schuldhulpaanvragen door, waardoor er GR-breed minder dienstverlening is ingezet dan ingeschat bij de 1e begrotingswijziging 2021.
Het bestuur heeft besloten om de gecalculeerde voorschotten in 2021 niet te verrekenen met de feitelijke dienstverlening om zo geen extra exploitatieverlies te laten ontstaan voor de KBL. Door de voorschotten niet te verrekenen, nemen gemeenten een eventuele onderbesteding voor eigen rekening. Gemeente Sittard-Geleen heeft echter te maken met een marginale overbesteding van 100,7% van de voorschotten. Overbenutting van de voorschotten wordt bij de betreffende gemeente in rekening gebracht. De voorschotten waren reeds ingecalculeerd in de gemeentebegroting 2021. Volgens de primaire begroting 2021 en de 1e begrotingswijziging 2021 zou 2021 budgetneutraal verlopen. In de jaarstukken 2021 zien we dat er sprake is van een gerealiseerd negatief exploitatieresultaat à € 78.000. Dit tekort wordt veroorzaakt door lagere dienstverlening GR-breed in combinatie met stijgende loonkosten a.g.v. indexatie van CAO-lonen.

Dit tekort wordt gedekt door de bijdrages van de GR-gemeenten. De bijdrage van de gemeente Sittard-Geleen bedraagt circa € 16.560.

1e begrotingswijziging 2022
Verwacht exploitatieresultaat 2022
De 1e begrotingswijziging 2022 is tot stand gekomen in een dynamische context onder zeer veel voorbehouden en onzekerheden. Zo is onduidelijk wat de na-ijleffecten van de coronacrisis gaan zijn. Daarnaast zijn de energieprijzen geëxplodeerd en neemt de inflatie aanzienlijk toe. Het kabinet geeft aan dat we de komende jaren met dalende koopkracht rekening moeten houden. Het is onzeker in hoeverre deze factoren de omvang van de dienstverlening, en daarmee het exploitatieresultaat, positief of negatief beïnvloeden.

De primaire begroting 2022 was gebaseerd op een sterk groeiende vraag als gevolg van corona, conform voorspellingen van erkende organisaties destijds. In tegenstelling tot deze voorspellingen zien we de afgelopen 2 jaar juist een achterblijvende vraag. Om deze reden wordt voor 2022 een behoudende inschatting gemaakt, waardoor de opbrengsten in de 1e begrotingswijziging 2022 fors lager worden ingeschat, dan in de primaire begroting. De daling van de opbrengsten wordt niet volledig gecompenseerd door de daling van de lasten. Hierdoor wordt een negatief exploitatieresultaat verwacht à € 612.000, hetgeen neerkomt op een bijdrage van Gemeente Sittard-Geleen à € 130.000. In de primaire begroting was er geen sprake van bijdragen van de GR-gemeenten.
Wanneer er alsnog een toename van dienstverlening komt, dan zal dit het exploitatietekort positief beïnvloeden.

De belangrijkste oorzaak van het verwachte tekort wordt gevonden in het product bewindvoering, dat al geruime tijd een verlieslatend product is. Naar verwachting blijft het aantal bewindvoeringszaken in 2022 nagenoeg stabiel. Bij alle andere producten zien we echter een daling, waardoor de verlieslatendheid van bewindvoering niet kan worden opgevangen. Om deze reden wordt er in 2022 gewerkt aan een bijstelling van de tarifering en de financieringssystematiek, zodat de producten kostendekkend worden aangeboden.

De significante afwijkingen in opbrengsten en lasten en het hiermee gepaard gaande effect op het exploitatieresultaat leiden onvermijdelijk tot deze 1e begrotingswijzigingswijziging.

Conceptbegroting 2023 e.v.
De voorliggende conceptbegroting wordt pro forma aangeboden. Deze bouwt voort op de 1e begrotingswijziging 2022. Na afstemming met het bestuur is besloten dat KBL een taakstelling opneemt in de conceptbegroting, teneinde de uitvoeringslasten te verlagen in plaats van het sluitend maken van de begroting door middel van bijdragen van de GR-gemeenten.
Daarnaast is besloten dat een externe partij KBL en het bestuur in 2022 gaat ondersteunen in een voorstel om te komen tot kostendekkende productfinanciering. Dat besluit moet nog dit jaar genomen worden, zodat het effect daarvan tot uiting kan komen in de 1e begrotingswijziging 2023. Het gevolg daarvan is dat de voorspelbaarheid van de exploitatie van KBL gaat toenemen en er in die zin meer rust en transparantie ontstaat. De oorzaak van het verwachte verlies in 2022 wordt hiermee voor de komende jaren weggenomen.

Ontwikkelingen, risico's en kanttekeningen 2022 e.v.
De volgende ontwikkelingen/factoren vormen een risico of kunnen een effect hebben op de gemeentelijke programmabegroting:

- *Onzekerheid effect koopkrachtverlies en corona op gevraagde dienstverlening*
  Uit recent onderzoek van NIBUD blijkt dat voor alle huishoudtypen geldt dat de koopkracht fors daalt in 2022. Dit wordt mede veroorzaakt door stijgende energie- en brandstofprijzen en inflatie e.d. Dat lijkt geen positief voorteken voor schuldenproblematiek. Het netto besteedbaar inkomen van mensen zal afnemen waardoor de kans op schuldenproblematiek zal toenemen.
  We zien al twee jaar dat het moeilijk is om (meerjarig) goede, realistische aannames te doen ten aanzien van de impact van corona op het gebruik van schuldhulpverlening.
  Het is tamelijk onvoorspelbaar in hoeverre het effect van corona en het koopkrachtverlies invloed heeft op de omvang van de dienstverlening KBL in de komende jaren. Omdat er bij schuldhulpverlening sprake is van een open einde financiering, kan dit tot een onverwachte stijging van uitgaven leiden. Tegelijkertijd kan een achterblijvende vraag leiden tot een lager exploitatieresultaat;

- *Effect kostendekkende tarieven*
  In 2022 worden de tarieven van de producten herberekend om te komen tot een kostendekkende tariefstelling. Sommige producten worden goedkoper, andere producten worden duurder. Per saldo zal dit voor de exploitatie van KBL weinig betekenen, maar afhankelijk van de diversiteit van de afname per gemeente, kan dat resulteren in herverdeling van kosten. Deze actie zal vanaf 2023 leiden tot een budgetneutrale meerjarenbegroting.
  Er is nog geen zicht op of dit voor de Gemeente Sittard-Geleen een gunstig of ongunstig effect heeft.
  Met de herberekening van de tarieven bestaat er een mogelijkheid dat duurdere vormen van dienstverlening gefaseerd afgestoten worden, waardoor er frictiekosten kunnen ontstaan;

- *Geen weerstandsvermogen*
  De nadelige exploitatieresultaten van de afgelopen jaren zijn opgevangen door de deelnemende gemeenten van de GR, waardoor het eigen vermogen aan het einde van elk boekjaar telkens nihil was. Hierdoor beschikt de KBL niet over enige vorm van weerstandscapaciteit om niet begrote/onvoorziene kosten te dekken. Dit betekent dat door het ontbreken van enige vorm van weerstandscapaciteit een onvoorziene uitgave van materiële betekenis, alsnog zou kunnen leiden tot een gemeentelijke bijdrage aan de KBL. In de risicoparagraaf in de conceptbegroting 2023 tot en met 2025 is het risicoprofiel gekwantificeerd op € 552.000. Het gekwantificeerde aandeel van de gemeente Sittard-Geleen hierin bedraagt € 116.000;

Inbedden activiteiten verduurzaming schuldhulpverlening
Na een geslaagd project in Sittard-Geleen wordt voorgesteld om de activiteiten van het programma Verduurzaming Schuldhulpverlening structureel op te nemen in de dienstverlening vanaf medio 2022. Door te investeren in de klantcontacttijd wordt uitval gedurende het schuldentraject gereduceerd en uiteindelijk ook recidive voorkomen. Hiermee wordt het welzijn van onze inwoners vergroot en worden de maatschappelijke kosten, die gepaard gaan met aanhoudende schuldenproblematiek, gereduceerd. De hiermee samenhangende kosten zijn opgenomen in de financiële paragraaf, evenals het dekkingsvoorstel.

Conclusie/advies aan de raad
Wanneer er geen beheersmaatregelen worden getroffen, zou er op basis van de huidige bedrijfsvoering meerjarig reden tot zorg zijn. De directie van GR KBL is echter vastberaden om in 2022 te komen tot een voorstel voor kostendekkende tarieven voor alle producten. Het algemeen bestuur heeft besluitvorming in 2022 hierover als voorwaarde gesteld, zodat er grip blijft op de bedrijfsvoering van GR KBL. Deze beheersmaatregel zorgt voor een herverdeling van de kosten o.b.v. daadwerkelijk gebruik per gemeente. Dit moet vanaf 2023 meerjarig zorgen voor een kostendekkende, transparante, voorspelbare begroting, waarbij geen tekorten optreden.

Vanwege deze door het bestuur opgedragen beheersmaatregel, adviseert het college de raad om ondanks het verwachte negatieve exploitatieresultaat in 2022 toch in te stemmen met de 1e begrotingswijziging 2022 en de ontwerpbegroting 2023 e.v. en hierop geen zienswijze in te dienen.

Juridisch
De beslispunten in de rubriek "Voorstel" zijn geüniformeerd, zodat over alle gemeenschappelijke regelingen (GR'en) waar onze gemeente deelnemer van is eenzelfde besluiten genomen worden ten aanzien van de P&C documenten van deze GR'en. De basis voor de besluitvorming door College en Gemeenteraad ligt vast in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), meer specifiek

artikel 34b (wat betreft de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening) en artikel 35 (wat betreft de ontwerpbegroting en wijzigingen van de begroting).
In de beslispunten wordt de terminologie van de Wgr gevolgd, bijvoorbeeld de term "zienswijzen" in relatie tot de begroting. In de teksten van de GR'en kan een andere terminologie gehanteerd worden. Leidend is altijd de Wgr zelf. In lijn met onze Kadernota verbonden partijen wordt – nu de Wgr hier niets over voorschrijft – kennis genomen van de voorlopige jaarrekening en vindt besluitvorming in de vorm van instemming plaats over de begroting. In combinatie met het al dan niet indienen van een zienswijze is instemming de aangewezen terminologie. Te meer omdat de begrotingen ook inzicht geven in de van de deelnemers te ontvangen middelen, waardoor er een direct verband bestaat met de gemeentelijke begrotingen.

Financiën

Jaarrekening 2021
Het negatieve exploitatieresultaat 2021 bedraagt € 78.000. Dit tekort wordt grotendeels veroorzaakt door de indexatie van Cao-lonen en kan niet ten laste van het Eigen Vermogen van GR KBL geboekt worden, aangezien dit al vanaf 01/01/2018 € 0 bedraagt. Conform de statuten van de GR komt het negatieve exploitatieresultaat ten laste van de GR gemeenten op basis van de bekende verdeelsleutel. Voor de gemeente Sittard-Geleen bedraagt de bijdrage in het exploitatieresultaat €16.560. Deze bijdrage wordt verwerkt in de 2e programmarapportage 2022.

1e begrotingswijziging 2022
De totale bijdrage van de gemeente Sittard-Geleen aan de dienstverlening van de KBL bedraagt ruim € 2,2 mln. Dit is ruim € 0,3 mln. meer dan begroot. Deze toename is grotendeels toe te schrijven aan:

- Indexering van de uurtarieven à 5,3% (€ 0,1 mln).
- Daling van de vraag naar producten van de KBL, waardoor de verlieslatendheid van het product bewindvoering niet kan worden opgevangen (€ 0,16 mln).
- Inbedden activiteiten verduurzaming schuldhulpverlening (€ 0,04 mln).

De additionele bijdrage van € 0,3 mln. wordt verwerkt in de programmabegroting 2023 bij de actualisatie van de jaarschijf 2022. Daarbij wordt de inbedding van de activiteiten voor de verduurzaming van schuldhulpverlening gedekt binnen het budget voor armoedebestrijding en schuldhulpverlening.

De primaire begroting 2022 was gebaseerd op een sterk groeiende vraag als gevolg van corona, conform voorspellingen van erkende organisaties destijds. Dit heeft voor 2022 geleid tot een beroep op de Coronapot van € 0,248 mln. In tegenstelling tot deze voorspellingen zien we juist een achterblijvende vraag. Om deze reden vloeien deze € 0,248 mln. terug naar de Coronapot.

De indexeringskosten worden gedekt uit de centrale stelpost indexering/inflatie GR'en. Bij de samenstelling van de programmabegroting 2023 wordt beoordeeld of de stelpost inflatie toereikend is.
Conform bestuursbesluit (05/12/2019) worden de uurtarieven jaarlijks geïndexeerd op basis van de CBS Consumenten Prijs Index: 5,3%).

Conceptbegroting 2023 e.v.
De voorliggende conceptbegroting 2023 e.v. wordt pro forma aangeboden. Deze bouwt voort op de 1e begrotingswijziging 2022. Na afstemming met het algemeen bestuur is besloten dat KBL een taakstelling opneemt in deze conceptbegroting teneinde de uitvoeringslasten te verlagen in plaats van het sluitend maken van de begroting door middel van bijdragen van de GR-gemeenten.

De totale bijdrage van de gemeente Sittard-Geleen aan de dienstverlening van de KBL over 2023 – 2025 en de effecten hiervan op de begroting zijn gepresenteerd in onderstaande tabel.

	2023	2024	2025
Bijdrage:	€ 2,20 mln.	€ 2,30 mln.	€ 2,38 mln.
Begroot:	€ 1,91 mln.	€ 1,91 mln.	€ 1,91 mln.
Verschil:	**€ 0,29 mln.**	**€ 0,39 mln.**	**€ 0,47 mln.**
Indexering van de uurtarieven	€ 0,07 mln.	€ 0,07 mln.	€ 0,07 mln.
Doorwerking dalende vraag naar producten KBL	€ 0,13 mln.	€ 0,23 mln.	€ 0,31 mln.
Inbedden activiteiten verduurzaming schuldhulpverlening	€ 0,09 mln.	€ 0,09 mln.	€ 0,09 mln.

De additionele bijdragen voor de jaren 2023-2025, met inbegrip van de inbedding van de activiteiten voor de verduurzaming van de schuldhulpverlening, worden verwerkt in de programmabegroting.

De indexeringskosten worden gedekt uit de centrale stelpost indexering/inflatie GR'en. Bij de samenstelling van de programmabegroting 2023 wordt beoordeeld of de stelpost inflatie toereikend is. Conform bestuursbesluit (05/12/2019) worden de uurtarieven jaarlijks geïndexeerd op basis van de CBS Consumenten Prijs Index: 2023 e.v.: 3,4%.

In de paragraaf weerstandsvermogen van de KBL in de conceptbegroting 2023 tot en met 2025 is het risicoprofiel gekwantificeerd op € 552.000. Het gekwantificeerde aandeel van de gemeente Sittard-Geleen hierin bedraagt € 116.000.

Voor de uniformiteit en de inzichtelijkheid worden alle financiële consequenties van alle gemeenschappelijke regelingen, die voortkomen uit de concept begrotingen 2023, verwerkt in de programmabegroting 2023 van de gemeente. Hierdoor worden alle financiële aanpassingen in één P&C product verwerkt.

Duurzaamheid

Dit voorstel draagt bij aan het bieden van een continu aanbod van diensten gericht op inwoners met schulden/financiële problemen. Daarnaast beogen we met de in te zetten diensten inwoners voor de langere termijn een schuldenvrije toekomst te bieden.

Inclusieparagraaf

De dienstverlening van GR KBL staat open voor alle inwoners van de Gemeente Sittard-Geleen. Er worden geen drempels opgeworpen of voorwaarden gesteld aan de toegang tot schuldhulpverlening.

Bijlagen

Bijlage 1: Jaarstukken 2021 GR KBL
Bijlage 2: 1e begrotingswijziging 2022 GR KBL
Bijlage 3: Conceptbegroting 2023 e.v. GR KBL
Bijlage 4: Aanbiedingsbrief P&C stukken GR KBL
Bijlage 5: Raadsbesluit P&C GR KBL 2021 e.v.
Bijlage 6: Aanbiedingsblad raad P&C GR KBL 2021 e.v.

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller : Martine Moonen Telefoon : 06-15076162 E-mail : martine.moonen@sittard-geleen.nl Cluster: Vidar Portefeuillehouder: L.G.A.J. Geilen	Reg. nummer : 2854430 Reg. datum : 13 april 2022 Reg.nummer(s) bijlagen :